

Täysistunto

Torstai 24.2.2022 klo 16.00—18.53

2.3. Suullinen kysymys hallituksen varautumisesta kriiseihin (Sari Tanus kd)

Suullinen kysymys SKT 20/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tanus.

Keskustelu

16.11 **Sari Tanus kd:** Arvoisa puhemies! Putinin todelliset kasvot ovat paljastuneet, ja todistamme järkyttäviä, yksiselitteisesti tuomittavia tapahtumia Ukrainassa. Monille tämä tuli yllätyksenä. Varautumispuheista huolimatta yllätyksenä monille tuli myös koronapandemia, johon olimme varautuneet huonosti, jonka alusta alkaen meillä oli suuria ongelmia kriisin johtamisessa, lainsäädännössä ja laintulkinnassa. Terveystieteidenhoidossa oli isoja kapasiteetti- ja toiminnallisia haasteita ja pulaa perustarvikkeista. Varautumissuunnitelmat eivät olleet ajantasaisia — vai oliko niitä oikeasti lainkaan?

Kysyisinkin: miten hallitus on varautunut vastaaviin tai monta kertaa pahempiin kriiseihin? Laaja, monitahoinen häiriötila, voimakas hybridi-vaikuttaminen, laaja kyberhyökkäys, iso pakolaisaalto, uusi pandemia, ydinonnettomuus tai vaikka sotatila. Ovatko yksityiskohtaiset varautumissuunnitelmat selkeine käytännön ohjeineen nyt olemassa, vai ovatko ne edelleen vain kuolleita kirjaimia jossain ministeriössä?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Kaikkonen.

16.13 **Puolustusministeri Antti Kaikkonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikka emme olisi halunneet tätä päivää nähdä, olemme kuitenkin tähänkin päivään varautuneet. Viime vuosien aikana Suomessa on sekä lainsäädäntöä päivitetty että myös muuta varautumista vahvistettu erilaisiin kriiseihin. Meitä ei sotilaallinen kriisi uhkaa. Suomen lähialueilla on rauhallista, mutta meillä on panostettu myös puolustukseen huonojen aikojen varalle, ja puolustushallinnolla on valmius toimia hyvin tässäkin tilanteessa.

Venäjä on aloittanut laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainassa. Se ei rajoitu vain Donbasin alueelle. Kohteena on muita merkittäviä kohteita — näyttää olevan Mariupol, Odessa, Kiova. Tavoitteena on lamauttaa maanpuolustustahto. Tavoitteena on lamauttaa maanpuolustuskyky ja ottaa haltuun strategisesti merkittäviä kohteita. Tilanne on hyvin vakava, mutta suomalaisten puolustus on kunnossa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tanus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 15/2022 vp

16.14 Sari Tanus kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille vastauksesta.

Venäjän aggressiot Ukrainassa osoittavat kouriintuntuvasti, että millainen tahansa kriisi voi olla käsillä paljon nopeammin kuin voimme ennakoida. Käytännön varautumisessa meillä täällä kotimaassakin on kuitenkin vielä parannettavaa. Olisiko mahdollista meille kotimaahan perustaa erillinen varautumisyksikkö, joka koeponnistaisi eri ministeriöiden ja toimijoiden varautumista mahdollisiin tuleviin kriiseihin? Huoltovarmuus, poliittinen päätöksenteko, terveydenhoidon, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kapasiteetin riittävyys, tässä vain muutamia esimerkkejä mainitakseni. Arvoisa ministeri, näettekö, että tällaiselle toimijalle olisi tarvetta?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Mikkonen.

16.15 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäys on tuomittava, ja me olemme sen tuominneet, ja on selvää, että meidän täytyy varautua erilaisiin skenaarioihin, liittyvät ne sitten puolustukseen tai siviilitilanteisiin, meidän kansalliseen turvallisuuteen tai erilaisiin tapoihin, joilla meihin yritetään vaikuttaa.

Tätä varautumistyötä tehdään eri ministeriöiden kanssa yhdessä hyvin tiiviissä yhteistyössä ja myös eri viranomaisten kanssa yhteydessä. Me myös tänä päivänä harjoittelemme näitä erilaisia tilanteita, jotta pystymme varautumaan niihin aiempaa paremmin. Esimerkiksi olemme tehneet harjoituksia tällaisista laajamittaisista maahantuloon liittyvistä operaatioista, kybervaikuttamiseen liittyvistä operaatioista. Tämä on tänä päivänä ihan ministeriöiden perustyötä, ja me varaudumme vaikeisiin ja niihin kaikkein pahimpiinkin skenaarioihin.